

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

એસ પી ગુપ્તા

વિરુદ્ધ

આશુતોષ ગુપ્તા

(વિશેષ રજા અરજી (ફોજદારી) નંબર ૧૯૫૩/૨૦૦૮)

મે ૧૩, ૨૦૧૦

[અલ્તમાસ કબીર અને અનિલ આર દવે, ન્યાયમૂર્તિઓ]

દંડ પ્રક્રિયા સંહિતા, ૧૯૭૩:

કલમ ૪૮૨-ફરિયાદને રદ કરવી-આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૨૦-બી સાથે વાંચીને કલમ ૪૨૦ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદ-વિવાદમાં આવેલી સંપત્તિના સંદર્ભમાં અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલી ખોટી રજૂઆત અંગે ફરિયાદમાં કરવામાં આવેલી દલીલો-અરજદાર સામે સમન્સ જારી કરવામાં આવે છે-ફરિયાદને રદ કરવા માટેની અરજી-હાઈકોર્ટ તેને ફગાવી દે છે-તેનું સમર્થન-ચોજવામાં આવ્યું:અરજદારની સુનાવણી માટેની ફરિયાદમાં પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ બનાવવામાં આવ્યો હોવાથી ન્યાયી ઠેરવવામાં આવ્યો હતો-ફરિયાદે સુનાવણીપાત્ર મુદ્દાઓને જન્મ આપ્યો હતો જે માત્ર સુનાવણીમાં અગ્રણી પુરાવા દ્વારા નક્કી કરી શકાય છે-દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦-કલમ ૪૧૫, ૧૨૦-બી.

પ્રતિવાદીના પિતા દ્વારા આઈ. પી. સી. ની કલમ ૧૨૦ બી સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૪૨૦ હેઠળ અરજદાર અને અન્ય સહ-આરોપી સામે ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે અરજદાર અને આરોપી નંબર ૧ અને ૪ પર સમન્સ જારી કર્યું હતું. સુધારાત્મક અદાલતે ટ્રાયલ કોર્ટના આદેશમાં દખલ કરવાનો ઇનકાર કર્યો હતો. અરજદારે ફરિયાદને રદ કરવા માટે હાઈકોર્ટમાં કલમ ૪૮૨ સીઆરપીસી હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી. ઉચ્ચ અદાલતે આ અરજીને ફગાવી દીધી હતી અને જણાવ્યું હતું કે કથિત ગુનાઓ માટે અરજદાર સામેની ફરિયાદમાં પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ કરવામાં આવ્યો હતો. ઉચ્ચ અદાલતે નોંધ્યું હતું કે

અરજદાર ફરિયાદી અને આરોપી નંબર ૧ વચ્ચે થયેલા તમામ વ્યવહારોનો અભિન્ન ભાગ હતો કારણ કે તે ઉપરોક્ત આરોપીનો રચાયેલ વકીલ હતો અને તેથી શું તેણે અપ્રમાણિક ઇરાદાથી કામ કર્યું હતું કે શું તેણે પોતે વેચાણ માટેના કરારના અમલ સમયે આરોપી નંબર ૧ ના શીર્ષક વિશે ખાતરી આપી હતી કે કેમ તે એવી બાબતો હતી જેણે સુનાવણીના મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા હતા અને માત્ર સુનાવણીમાં અગ્રણી પુરાવા દ્વારા નક્કી કરી શકાય છે. પીડિત અરજદારે વિશેષ રજા અરજી દાખલ કરી હતી.

વિશેષ રજા અરજીને ફગાવી, કોર્ટ

ઠેરવ્યું : ફરિયાદમાં પ્રથમ દૃષ્ટિએ કેસ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો. ફરિયાદમાં એક સકારાત્મક દાવો કરવામાં આવ્યો હતો કે અરજદાર દ્વારા ફરિયાદીને ખાતરી આપવામાં આવી હતી કે પ્રશ્નમાં મિલકત તમામ બોજોથી મુક્ત છે અને આરોપી નંબર ૧ મિલકતનો એકમાત્ર માલિક છે. ફરિયાદમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો હતો કે જો મિલકતની માલિકીની સ્થિતિને લગતી આવી રજૂઆત કરવામાં ન આવી હોત, તો ફરિયાદીએ વ્યવહારમાં બિલકુલ પ્રવેશ કર્યો ન હોત. અરજદાર તેના દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતીના સંદર્ભમાં ખરેખર ભૂલ કરતો હતો કે નહીં તે ફરિયાદમાં દર્શાવેલ પ્રકૃતિના આરોપનો જવાબ આપવા માટે અત્યંત મહત્વનો પ્રશ્ન છે. માત્ર એટલા માટે કે અરજદારે વિચારણાની

રકમની આંશિક ચુકવણી પ્રાપ્ત કરી હતી અને આરોપી નંબર ૧ ને તે જ કરી હતી અને માત્ર એટલા માટે કે જમીનનો કબજો તેના દ્વારા ફરિયાદીને સોંપવામાં આવ્યો હતો, તે એવી ધારણાનો આધાર ન બનાવી શકે કે તેને જાણ ન હતી કે મિલકતની માલિકી અંગે કોઈ વિવાદ હતો, કે તે એચયુએફની છે કે નહીં.આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૧૫ નું ઉદાહરણ (જી) સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે જો વાટાઘાટોની શરૂઆત જ સમયે, તે સ્પષ્ટ છે કે છેતરપિંડી કરવાનો કોઈ ઇરાદો ન હતો, તો વિવાદ સિવિલ પ્રકૃતિનો હશે.પરંતુ આવા નિષ્કર્ષ સુનાવણીના સમયે રજૂ કરવામાં આવતા પુરાવા પર આધારિત હશે.તાત્કાલિક કેસમાં, ફરિયાદ સુનાવણીમાં જવા માટે પ્રથમ દૃષ્ટિએ કેસ નથી બનાવતી.અરજદારે આરોપી નંબર ૧ અને પ્રતિવાદીના પિતા વચ્ચે સંપર્ક તરીકે કામ કરીને આરોપી નંબર ૧ માટે રચાયેલા વકીલ તરીકે તેના કાર્યો કર્યા હોઈ શકે છે, પરંતુ તે પોતે સૂચવતું નથી કે તેને જમીનની માલિકીની સ્થિતિ વિશે કોઈ જાણકારી ન હતી જે વ્યવહારનો વિષય બનાવે છે.તેથી હાઈકોર્ટના આદેશમાં દખલગીરી કરવામાં આવતી નથી.[પેરા ૧૩] [જજ-D-H; જજ-A-E]

નાગેશ્વર પ્રસાદ સિંહ વિરુદ્ધ નારાયણ સિંહ (૧૯૯૮) ૫ એસસીસી ૬૯૪, નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

## કેસ કાયદો સંદર્ભ:

(૧૯૯૮) ૫ એસસીસી ૬૯૪.પેરા ૮ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે.

ફોજદારી અપીલ અધિકારક્ષેત્ર : એસ.એલ.પી. (ક્રિમિનલ) નંબર  
૧૯૫૩/૨૦૦૮.

સી.આર.એલ.એમ.સી. નંબર ૮૪૭/૨૦૦૫ માં નવી દિલ્હી ખાતે દિલ્હી  
હાઈકોર્ટના ૧૯/૦૨/૨૦૦૮ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

અરજદાર માટે અમન લેખી, મીનાક્ષી લેખી, સચિન જૈન, વિશાલ અને  
સુનીલ કુમાર વર્મા.

પ્રતિવાદી માટે અશોક ગુરનાની, એસ. કે. ચતુર્વેદી અને કે. વી. મોહન.

કોર્ટનો ચુકાદો જસ્ટિસ અલ્ટમાસ કબીર દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

૧. આ વિશેષ રજા અરજીમાં, અરજદાર એસ. પી. ગુપ્તાએ દિલ્હી હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા સીઆરઆઈ એમસી નંબર ૮૪૭/૨૦૦૫ માં પસાર કરાયેલા ૧૯/૦૨/૨૦૦૮ ના આદેશને પડકાર્યો છે, જેમાં અરજદાર અને અન્ય સહ-આરોપી સામે ફરિયાદી (પ્રતિવાદીના પિતા) દ્વારા ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૧૨૦-બી સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૪૨૦ હેઠળ સ્થાપિત ફોજદારી ફરિયાદ નંબર ૯૩૨/૧૯૯૨ ને રદ કરવા માટે સીઆરપીસીની કલમ ૪૮૨ હેઠળ અરજદારની અરજીને ફગાવી દેવામાં આવી છે.

૨. ૦૭/૦૪/૧૯૯૨ ના આદેશ દ્વારા, નવી દિલ્હીના વિદ્વાન મેટ્રોપોલિટન મેજિસ્ટ્રેટ અરજદાર, આરોપી નંબર ૧ શ્રીમતી મોતિયન દેવી લાંબા અને આરોપી નંબર ૪ શ્રી જી. આર. સિંઘલને આઈપીસીની કલમ ૩૪ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૪૨૦ હેઠળ સમન્સ જારી કર્યું હતું. સમન્સ બહાર પાડતા ઉપરોક્ત આદેશ સામે દાખલ કરવામાં આવેલી પુનરીક્ષણ અરજીને નવી દિલ્હીના એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા ૦૮/૦૨/૨૦૦૫ પર ફગાવી દેવામાં આવી હતી, અરજદારે કલમ ૪૮૨ સી.આર.પી.સી. હેઠળ અરજી દાખલ કરી હતી.

૩. ફરિયાદમાં આરોપોને ધ્યાનમાં રાખીને, હાઈકોર્ટના વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે આ અરજીને ફગાવી દીધી હતી અને જણાવ્યું હતું કે ફરિયાદ વાંચ્યા

પછી, તે તારણ કાઢવું શક્ય નથી કે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચીને કલમ ૪૨૦ હેઠળ ગુના માટે અરજદાર સામે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ પણ કરવામાં આવ્યો નથી. ઉચ્ચ અદાલતે એ હકીકતની નોંધ લીધી હતી કે દરેક આરોપીની ભૂમિકાને ધ્યાનમાં રાખીને, જે મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા નોંધવામાં આવી હતી, તેમાંથી માત્ર ત્રણને સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યા હતા અને જ્યાં સુધી અરજદારની વાત છે, ત્યાં સુધી ફરિયાદમાંનું વર્ણન દર્શાવે છે કે તે ફરિયાદી અને આરોપી નંબર ૧ વચ્ચે થયેલા તમામ વ્યવહારોમાં અભિન્ન ભાગ હતો કારણ કે તે ઉપરોક્ત આરોપીનો રચાયેલ વકીલ હતો. વિદ્વાન એકલ ન્યાયાધીશે એવું પણ નિરીક્ષણ કર્યું હતું કે શું અરજદારે અપ્રમાણિક ઈરાદાઓ સાથે કામ કર્યું હતું કે શું તે આરોપી નંબર ૧ ના અપ્રમાણિક ઈરાદાઓથી અજાણ હતો કે કેમ અથવા તેણે પોતે આરોપી નંબર ૧ ના શીર્ષક વિશે કોઈ ખાતરી આપી ન હતી કે કેમ તે સમયે વેચાણ માટેનો કરાર અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો અથવા તેણે પાવર ઓફ એટર્ની હેઠળ તેના અધિકારના અવકાશની બહાર કામ કર્યું હતું કે કેમ, તે એવી બાબતો હતી જેણે સુનાવણીના મુદ્દાઓ ઉઠાવ્યા હતા અને માત્ર સુનાવણીમાં અગ્રણી પુરાવા દ્વારા નક્કી કરી શકાય છે.

૪. સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનના સમર્થનમાં હાજર રહેલા વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી અમન લેખીએ વિનંતી કરી હતી કે પ્રતિવાદી આશુતોષ ગુપ્તાના પિતા ચાટ રામ ગુપ્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદ પર સંજ્ઞાન લેવાના હેતુથી નીચેની

ત્રણેય અદાલતોએ ઉપલબ્ધ સામગ્રીનો સંપૂર્ણપણે ખોટો અર્થ કાઢ્યો હતો.શ્રી લેખીએ વિનંતી કરી હતી કે આરોપી નંબર ૧ માટે પાવર ઓફ એટર્નીના ધારક તરીકે, અરજદારે માત્ર આરોપી નંબર ૧ દ્વારા સમયાંતરે તેમને આપવામાં આવેલી સૂચનાઓનું પાલન કર્યું હતું, જેનું તેમણે પાવર ઓફ એટર્ની હેઠળ તેમનામાં નિહિત સત્તાઓને ધ્યાનમાં રાખીને પાલન કરવું જરૂરી હતું.શ્રી લેખીએ વિનંતી કરી હતી કે અરજદાર માત્ર અમુક નિર્દેશોનું પાલન કરવા માટે નિયુક્ત એજન્ટ છે અને વ્યવહારમાં સામેલ મિલકતોની સ્થિતિ વિશે તેમને કોઈ વ્યક્તિગત જાણકારી નથી.

૫. શ્રી લેખીએ રજૂઆત કરી હતી કે જો અરજદારનો પ્રતિવાદીના પિતાને છેતરવાનો અથવા છેતરવાનો કોઈ અપ્રમાણિક ઇરાદો ન હોત, તો તેણે પ્રતિવાદીના પિતાને મિલકતનો કબજો સોંપ્યો ન હોત.હકીકતમાં, અરજદારે આરોપી નંબર ૧ વતી વિચારણાની રકમ પ્રાપ્ત કરી હતી અને ફરિયાદીને જમીનનો કબજો આપતી વખતે તેને તે જ રકમ આપી હતી.

૬. શ્રી લેખીએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદાર આરોપી નંબર ૧ દ્વારા જે રીતે મિલકત હસ્તગત કરવામાં આવી હતી તેનાથી અજાણ હતો અથવા તે હિંદુ અવિભાજિત પરિવાર (એચયુએફ) નો હતો અને તેનો પ્રતિવાદીના પિતાને છેતરવાનો અથવા છેતરવાનો કોઈ અપ્રમાણિક ઇરાદો નહોતો અને તે મુજબ,

વ્યવહારને કારણે સિવિલ પ્રકૃતિનો દાવો દાખલ થઈ શક્યો હોત અને ફરિયાદી (પ્રતિવાદીના પિતા) દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદ પર સમન્સ જારી કરવું કેસની હકીકતોમાં વાજબી ન હતું.

૭. શ્રી લેખીએ રજૂઆત કરી હતી કે જાહેર કરાયેલી હકીકતો, અરજદારની કાર્યવાહીને ભારતીય કરાર અધિનિયમ, ૧૮૭૨ની કલમ ૧૮માં વ્યાખ્યાયિત "ખોટી રજૂઆત" ની મર્યાદામાં લાવતી નથી, કારણ કે ન તો તેનો પ્રતિવાદીના પિતાને છેતરવાનો કોઈ ઇરાદો હતો, ન તો તેણે પ્રતિવાદીના પિતાને જમીનનો કબજો મેળવવાના એકમાત્ર હેતુ માટે આરોપી નંબર ૧ના એજન્ટ તરીકે કામ કરવામાં કોઈ ફાયદો મેળવ્યો હતો, એવું ન કહી શકાય કે તેણે આરોપ મુજબ કોઈ ગુનો કર્યો હતો અને ઉપરોક્ત ફરિયાદ પર સમન્સ જારી કરવામાં આવ્યું હતું. આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૪૮૨ હેઠળ રદ કરવા પાત્ર હતા.

૮. પોતાની રજૂઆતોના સમર્થનમાં, શ્રી લેખીએ નાગેશ્વર પ્રસાદ સિંહ વિરુદ્ધ નારાયણ સિંહ [(૧૯૯૮) ૫ એસ. સી. સી. ૬૯૪] કેસમાં આ અદાલતના ત્રણ ન્યાયાધીશોની ખંડપીઠે આપેલા નિર્ણયનો ઉલ્લેખ કર્યો હતો, જેમાં સમાન પ્રશ્ન વિચારણા માટે પડ્યો હતો અને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ

જાપના ઉદાહરણ (જી) પર આધાર રાખીને એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે જમીનના વેચાણ માટેના કરાર અને જમીનના માલિકને આંશિક વિચારણા અને કબજા તરીકે ચૂકવવામાં આવેલા નાણાં ખરીદદારો/ફરિયાદકર્તાઓને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ તે પૂર્ણ કરવા માટે માલિકની અનિચ્છાએ સિવિલ પ્રકૃતિની જવાબદારીને જન્મ આપ્યો હતો અને તેથી ફોજદારી ફરિયાદ સક્ષમ ન હતી.

૯. શ્રી લેખીએ રજૂઆત કરી હતી કે વર્તમાન કેસની હકીકતોમાં, જે ઉપરોક્ત કેસની હકીકતો સાથે લગભગ સમાન છે, અરજદારને જારી કરાયેલ સમન્સ રદ કરવા પાત્ર છે.

૧૦. શ્રી લેખીની રજૂઆતોનો વિરોધ કરતા પ્રતિવાદીના વકીલ શ્રી અશોક ગુરનાનીએ દલીલ કરી હતી કે હાઈકોર્ટ દ્વારા સૂચવ્યા મુજબ, અરજદારનો કોઈ અપ્રમાણિક અને/અથવા કપટપૂર્ણ ઇરાદો હતો કે કેમ અથવા તેણે જમીનની માલિકીની સ્થિતિને લગતી હકીકતોને ઇરાદાપૂર્વક ખોટી રીતે રજૂ કરી હતી કે કેમ તે પ્રશ્ન એકવાર સ્પષ્ટ થઈ જશે જ્યારે તેણે પ્રતિવાદીના પિતાને જે સંજોગોમાં રજૂઆત કરી હતી કે જમીન તમામ બોજોથી મુક્ત છે અને આરોપી નંબર ૧ મિલકતનો એકમાત્ર માલિક છે. શ્રી ગુરનાનીએ રજૂઆત કરી હતી કે જો અરજદારે

પ્રતિવાદીના પિતાને આવી રજૂઆત ન કરી હોત, તો તેમણે વ્યવહાર સાથે આગળ વધ્યા ન હોત. એવી વિનંતી કરવામાં આવી હતી કે એવી ધારણા કરવી ખૂબ જ વહેલું છે કે અરજદારનો પ્રતિવાદીના પિતાને રજૂઆત કરવાનો કોઈ અપ્રમાણિક ઇરાદો નથી કે મિલકત તમામ બોજોથી મુક્ત છે અને આરોપી નંબર ૧ મિલકતનો એકમાત્ર માલિક છે.

૧૧. ભારતીય કરાર અધિનિયમ, ૧૮૭૨ની કલમ ૧૮ પર શ્રી લેખી દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોનો ઉલ્લેખ કરતા શ્રી ગુરનાનીએ વિનંતી કરી હતી કે કલમ ૧૮ની પેટા-કલમ (૧) ખોટી રજૂઆત શું છે તે તદ્દન સ્પષ્ટ છે.

૧૨. જ્યાં સુધી નાગેશ્વર પ્રસાદ સિંહના કેસ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણયની વાત છે, શ્રી ગુરનાનીએ રજૂઆત કરી હતી કે ઉપરોક્ત કેસ અને વર્તમાન કેસની હકીકતો, સમાન હોવા છતાં, આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૧૫ ના ચિત્ર (જી) ને ખાસ ધ્યાનમાં રાખીને અલગ કરી શકાય છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે જ્યારે સમજૂતી કરવામાં આવી ત્યારે જો પ્રારંભિક તબક્કે કોઈ અપ્રમાણિક ઇરાદો દર્શાવી શકાતો ન હોય, તો અદાલત એવું કહીને ન્યાયી ઠેરવશે કે કોઈ ખોટી રજૂઆત કરવામાં આવી નથી અને એક પક્ષ દ્વારા વ્યવહાર પૂર્ણ કરવાનો ઇનકાર કરવાનો વિવાદ સિવિલ પ્રકૃતિનો વિવાદ હશે, જે તાત્કાલિક કેસમાં ન

હતો.શ્રી ગુરનાનીએ વિનંતી કરી હતી કે ઉચ્ચ ન્યાયાલય અથવા નીચે આપેલા અન્ય મંચોના આદેશમાં કોઈ દખલગીરીની બાંહેધરી નથી અને વિશેષ રજા અરજી રદ કરવા પાત્ર છે.

૧૩. સંબંધિત પક્ષો વતી કરવામાં આવેલી રજૂઆતો અને પ્રતિવાદીના પિતા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી ફરિયાદને કાળજીપૂર્વક ધ્યાનમાં લીધા પછી, અમે હાઈકોર્ટ દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલા મંતવ્યો સાથે સંમત થવા માટે ઈચ્છુક છીએ કે પ્રથમ દષ્ટિએ કેસ ચલાવવા માટે બનાવવામાં આવ્યો હતો.ફરિયાદમાં એક સકારાત્મક દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે અરજદાર દ્વારા ફરિયાદીને ખાતરી આપવામાં આવી હતી કે પ્રશ્નમાં મિલકત તમામ બોજોથી મુક્ત હતી અને આરોપી નંબર ૧ મિલકતનો એકમાત્ર માલિક હતો.ફરિયાદમાં ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો છે કે જો મિલકતની માલિકીની સ્થિતિને લગતી આવી રજૂઆત કરવામાં આવી ન હોત, તો ફરિયાદીએ વ્યવહારમાં બિલકુલ પ્રવેશ કર્યો ન હોત.અરજદાર તેના દ્વારા આપવામાં આવેલી માહિતીના સંદર્ભમાં ખરેખર ભૂલ કરતો હતો કે નહીં તે ફરિયાદમાં દર્શાવેલ પ્રકૃતિના આરોપનો જવાબ આપવા માટે અત્યંત મહત્વનો પ્રશ્ન છે.માત્ર એટલા માટે કે અરજદારે વિચારણાની રકમની આંશિક ચુકવણી પ્રાપ્ત કરી હતી અને આરોપી નંબર ૧ ને તે જ કરી હતી અને માત્ર એટલા માટે કે જમીનનો કબજો તેના દ્વારા ફરિયાદીને સોંપવામાં આવ્યો હતો, તે ધારણાનો આધાર ન બનાવી શકે કે તેને જાણ ન હતી કે

મિલકતની માલિકી અંગે કોઈ વિવાદ હતો, તે એચયુએફની છે કે નહીં.શ્રી લેખીએ સૂચવ્યું છે તેમ, તે સાચું છે કે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૪૧૫, જે છેતરપિંડીના ગુનાને વ્યાખ્યાયિત કરે છે, તે ચિત્ર (જી) માં નીચે મુજબ પ્રદાન કરે છે:

"(જી). એ જાણીજોઈને ઝેડને એવી માન્યતામાં છેતરી દે છે કે A એટલે ઝેડને ચોક્કસ માત્રામાં ગળીનો છોડ પહોંચાડવાનો ઇરાદો ધરાવતો નથી, જે તે પહોંચાડવાનો ઇરાદો ધરાવતો નથી, અને તે રીતે આવી ડિલિવરીના વિશ્વાસ પર નાણાં આગળ વધારવા માટે ઝેડને અપ્રમાણિક રીતે પ્રેરિત કરે છે, એ છેતરપિંડી કરે છે; પરંતુ જો A, નાણાં મેળવતી વખતે, ગળીનો છોડ પહોંચાડવાનો ઇરાદો ધરાવે છે, અને પછીથી તેનો કરાર તોડે છે અને તેને પહોંચાડતો નથી, તો તે છેતરપિંડી કરતો નથી, પરંતુ કરારના ઉલ્લંઘન માટે માત્ર સિવિલ કાર્યવાહી માટે જવાબદાર છે.

જો કે, ઉપરોક્ત જોગવાઈ સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે જો વાટાઘાટોની શરૂઆત જ સમયે તે સ્પષ્ટ હતું કે છેતરપિંડી કરવાનો કોઈ ઇરાદો ન હતો, તો વિવાદસિવિલ પ્રકૃતિનો હશે.પરંતુ આવા નિષ્કર્ષ સુનાવણીના સમયે રજૂ

કરવામાં આવતા પુરાવા પર આધારિત હશે.તાત્કાલિક કેસમાં, ફરિયાદ ટ્રાયલમાં જવા માટે પ્રથમ દૃષ્ટિએ કેસ નથી બનાવતી.અરજદારે આરોપી નંબર ૧ અને પ્રતિવાદીના પિતા વચ્ચે સંપર્ક તરીકે કામ કરીને આરોપી નંબર ૧ માટે રચાયેલા વકીલ તરીકે પોતાના કાર્યો કર્યા હોઈ શકે છે, પરંતુ તે પોતે જ સૂચવતું નથી કે તેને જમીનની માલિકીની સ્થિતિ વિશે કોઈ જાણકારી ન હતી, જે તે વ્યવહારનો વિષય છે.

૧૪. તેથી અમે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશનમાં આક્ષેપ કરાયેલ હાઈકોર્ટના આદેશમાં દખલ કરવા માંગતા નથી અને તે મુજબ તેને બરતરફ કરવામાં આવે છે.

ડી.જી. સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન ફગાવી દેવામાં આવી હતી.

*This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.*

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to

understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.